

PROPOSTA DIDÀCTICA O SITUACIÓ D'APRENTATGE:

Simulem un judici: Judici al nazisme o dret a un judici just

DOCUMENTS DE SUPORT I AJUDA A L'ALUMNAT

DOCUMENT 1. Com fer un bon debat

Us fem un llistat de recomanacions per fer un bon debat:

- Preparar bé el debat per poder mostrar coneixement ampli sobre el tema.
- Ha de prevaldre el respecte a les opinions dels altres per evitar confrontacions difícils de gestionar.
- Cal adoptar formes de discurs respectuoses i amb un llenguatge adequat al tema que es debat.
- Cal adoptar una actitud d'escolta activa per poder intervenir de forma adequada.
- S'ha de formular una tesi clara i ben construïda.
- S'ha d'argumentar de manera fonamentada, per intentar convèncer utilitzant l'exposició de raons, bones argumentacions i amb estratègies de persuasió.
- Cal intentar ser breu, clar i concret. No parlar en excés i focalitzar en el tema de debat.
- Evitar els crits i expressions agressives, verbalment parlant
- Mostrar seguretat en el que s'està dient.
- Emprar el to, l'articulació i l'entonació adequats.
- Emprar el vocabulari adient
- Respectar els torns de paraula i fer ús del temps assignat sense excedir-se, per respectar l'equilibri en les intervencions de tothom.
- No usar argumentacions mancades de fonamentació (fal·làcies) o opinions personals esbiaixades.

Recursos per organitzar un debat:

- [Guia pràctica de debat a l'aula. ICE-UB](#)
- [Manual de comunicació eficaç i creativa per a la Lliga de Debat de la Xarxa Vives](#)

DOCUMENT 2. Com construir bones argumentacions

a. ESTRUCTURA

- Sobre quin tema vols argumentar?
- Quina és la teva opinió principal sobre aquest tema? Quina és la teva tesi?
- Quin és l'argument més fort que dona suport a la teva opinió? Quines evidències o exemples li donen força?
- Quin és un segon bon argument que dona suport a la teva opinió? Quines evidències o exemples li donen força?
- Quin és el principal argument **en contra** de la teva opinió? Quines evidències o exemples li donen força?
- Quina és la confirmació de la teva tesi? (Conclusió)

b. BASE D'ORIENTACIÓ

TEMA	Redacta una frase que concentri tot el significat de la teva tesi inicial.
TESI	1. Redacteu la idea que expressa la vostra opinió sobre el tema de la vostra argumentació
ARGUMENTS	2. Redacteu el primer argument 3. Trobeu proves, com ara fets, exemples, cites o estadístiques que ho avalen o donen suport a aquest argument. 4. Expliqueu com les vostres proves donen suport a aquest primer argument. 5. Redacteu el segon argument 6. Trobeu proves, com ara fets, exemples, cites o estadístiques que ho avalen o donen suport a aquest argument. 7. Expliqueu com les vostres proves donen suport a aquest segon argument.
CONTRAARGUMENTS	8. Redacteu un possible contra argument. 9. Trobeu proves, com ara fets, exemples, cites o estadístiques que ho avalen o donen suport a aquest contraargument. 10. Expliqueu com les vostres proves donen suport a aquest contraargument.
CONCLUSIÓ	11. Ara tornareu al teu primer captador d'atenció des de la introducció. 12. Acabeu el vostre assaig amb una frase que reculli totes les raons exposades, ben connectades.

c. EXEMPLE PER ANALITZAR:

TEMA	Les fronteres són necessàries, encara que limiten la llibertat de desplaçament dels ciutadans.
TESI	Encara que els ciutadans s'haurien de sentir lliures de poder desplaçar-se d'un lloc a un altre sense limitacions, els països han de tenir fronteres ben delimitades perquè han de poder legitimar davant d'altres països quin és territori sobre el qual exerceixen la seva sobirania per poder defensar-lo.
ARGUMENTS	- PRIMER ARGUMENT

	<p>Encara que els ciutadans s'haurien de sentir lliures de poder desplaçar-se d'un lloc a un altre sense limitacions, els països han de tenir fronteres ben delimitades perquè han de poder legitimar davant d'altres països quin és el territori sobre el qual exerceixen la seva sobirania.</p> <p>Un exemple que demostra que han de poder legitimar davant d'altres països quin és el territori sobre el qual exerceixen la seva sobirania és el cas de la independència de Bèlgica. Van reivindicar la seva independència i van aconseguir separar-se d'Holanda, establint, en primer lloc, un govern legítim i independent, però reclamant un límit territorial que els ajudava a ser reconeguts com a estat i nació.</p> <p style="text-align: center;">- SEGON ARGUMENT</p> <p>La raó més important és els països han de tenir fronteres ben delimitades perquè han de poder defensar el seu territori. Un altre exemple d'això és la invasió de Polònia per part de l'exèrcit alemany, que ja havia ocupat altres territoris, en les setmanes prèvies a l'inici de la Segona Guerra Mundial. Això va motivar l'esclat de la Segona Guerra Mundial. Aquests països van poder justificar l'ocupació del seu territori gràcies al reconeixement que existeix sobre les fronteres entre països.</p>
<p>CONTRAARGUMENTS</p>	<p>1. CONTRAARGUMENT:</p> <p>Els ciutadans s'haurien de sentir lliures de poder desplaçar-se d'un lloc a un altre sense limitacions. Aquest argument es veu reforçat pel dret a la llibertat que reconeixen bona part de constitucions al món i la declaració universal de drets humans.</p>
<p>CONCLUSIÓ</p>	<p>És evident que els ciutadans s'haurien de sentir lliures de poder desplaçar-se d'un lloc a un altre sense limitacions, però els països han de tenir fronteres ben delimitades per dues raons principals. En primer lloc, han de poder legitimar davant d'altres països quin és el territori sobre el qual exerceixen la seva sobirania. Però, el més important, han de poder defensar el seu territori, enfront possibles agressions.</p>

d. L'ARGUMENTACIÓ EN UN JUDICI¹. Consells sobre com construir les argumentacions en un judici

En les argumentacions que s'exposen en el transcurs d'un interrogatori, qui argumenta ha de parlar sobre el seu testimoni, és a dir, ha de centrar el discurs d'acord amb un mateix i a l'experiència viscuda i no explicar allò que hagin viscut els altres (excepte si expliquem fets

¹ https://repositori-dsf.diba.cat/public_resources/wiki_prod/manuals_basics/092ADPP/005.html

manifestats per testimonis de referència), ni valorar a tercers que hagin intervingut a l'actuació.

Les argumentacions han d'explicar el què ha passat amb naturalitat i han de donar resposta - de forma clara i concisa- a les preguntes que hagin formulat els operadors judicials i el JUTGE/ESSA.

S'ha de mostrar seguretat en els continguts que es transmeten a través de les argumentacions, la qual cosa s'aconsegueix plantejant el missatge com una afirmació, i no pas com una suposició o valoració subjectiva.

Exemple: "L'home estava ebri, ja que presentava una clara simptomatologia d'estar sota els efectes de begudes alcohòliques: desprenia halitosi alcohòlic i perdia l'equilibri", en comptes de "Crec que l'home estava borratxo". En el primer exemple observem una afirmació, la qual queda argumentada amb elements objectius. La segona argumentació es presenta com una suposició alhora que s'empra una terminologia poc adequada (paraula borratxo).

Les conclusions que aporten els lletrats a la fase final del judici ens permetrà identificar els elements que aquests utilitzen per argumentar la defensa o l'acusació i les evidències que han identificat en el transcurs de l'interrogatori per desvirtuar les proves i declaracions dels testimonis.

DOCUMENT 3. Presentació del cas

Amb el fi de la Segona Guerra Mundial, sota la jurisdicció del Tribunal Militar Internacional de Nuremberg es va dur a terme el Procés de Nuremberg, del 20 de novembre de 1945 a l'1 d'octubre de 1946, contra 24 dirigents del Tercer Reich. El tribunal es va reunir en execució del Tractat signat el 8 d'agost de 1945 pels governs dels Estats Units d'Amèrica, el Regne Unit de la Gran Bretanya i Irlanda del Nord, la Unió Soviètica i el govern provisional de la República Francesa.

Els acusats serien jutjats pels càrrecs d'acusació següents:

- **Primer càrrec:** pla comú o conspiració per cometre, entre altres coses, crims contra la pau.

Conspiració: Una conspiració és una entesa secreta entre diverses persones, amb l'objectiu d'enderrocar el poder establert, i/o amb vista a atemptar contra la vida d'una o diverses personalitats (autoritats), per així trastocar el funcionament d'una estructura legal.

Els objectius d'una conspiració són variats, així com els seus mitjans. El fals testimoniatge i el rumor, el segrest, l'atemptat, l'assassinat, i el cop d'estat es troben entre els mètodes més visibles i més utilitzats de les conspiracions comunes. Si bé un cop d'estat necessita generalment el secret dels colpistes, tots els assassinats i tots els

atemptats no s'inscriuen en el marc d'una unió secreta d'aquesta mena, i alguns poden ser fins i tot individuals.²

- **Segon càrrec:** Imputacions relacionades amb els **crims contra la pau**: Un crim contra la pau, en Dret Internacional, consisteix a planejar, preparar, iniciar o fer una guerra d'agressió o una guerra que violi tractats, acords o garanties internacionals o participar en un pla comú o conspiració per a materialitzar qualsevol dels actes indicats.³
- **Tercer càrrec: crims de guerra.** Un crim de guerra és una violació de les lleis i costums de la guerra. Són definits per acords internacionals i en particular per l'Estatut de Roma (els 59 apartats de l'article 8). Inclou els casos on una de les parts en conflicte emprèn voluntàriament objectius (tan humans com materials) no militars. Un objectiu no militar comprèn els civils, els presoners de guerra i els ferits.⁴

En l'Estatut de Nuremberg es va definir com segueix:

“Assassinat, mals tractaments o deportació per a treballs forçats, o per a tot altre objectiu, de les poblacions civils als territoris ocupats, assassinat o mals tractaments dels presoners de guerra, execució dels ostatges, pillatges de béns públics o privats, destrucció sense motiu de les ciutats i dels pobles, o devastacions no justificades per les exigències militars.”

El concepte ampli de crim de guerra coincideix en molts aspectes amb els de genocidi i el crim contra la humanitat, bé que es restringeix a contextos bèl·lics. Tots tres són recollits i tipificats en la legislació promulgada pel Tribunal Penal Internacional (2002)⁵.

- **Quart càrrec: crims contra la humanitat.** Aquest darrer punt era una noció parcialment nova. Un crim contra la humanitat és un terme de dret internacional que es refereix a actes d'assassinat massiu, persecució contra un poble, considerada com el delictes penal per sobre de tots els altres. És utilitzat durant els Judicis de Nuremberg com a acusació per a les accions com l'Holocaust que no violaven un tractat específic, però es considerava que exigien un càstig sever. En concret, en l'article 6 dels Estatuts del Tribunal de Nuremberg es concreta que els **crims de lesa humanitat** són:
“l'assassinat, l'extermini, l'esclavatge, la deportació o altres actes inhumans comesos contra qualsevol població civil, abans o durant la guerra, o la persecució per motius polítics, racials o religiosos per cometre qualsevol crim que sigui de la competència del tribunal o en relació amb aquest crim, impliqui o no l'acte una violació del dret intern del país on s'hagi comès.”

En l'Estatut de Nuremberg, es creà el **Comitè per a la Investigació i Enjudiciament dels principals criminals de guerra**, integrat pels **Fiscals Principals** designats pels quatre Estats signataris.

² Viquipèdia. <https://ca.wikipedia.org/wiki/Conspiraci%C3%B3>

³ Article 6 de l'Estatut de Nuremberg

⁴ Viquipèdia. https://ca.wikipedia.org/wiki/Crim_de_guerra

⁵ Enciclopedia.cat <https://www.enciclopedia.cat/ec-gec-0173071.xml>

Proposta didàctica: Simulem un judici: Judici al nazisme o dret a un judici just
M. Glòria Garcia Vallecillos

Aquest **Comitè** va al·legar arguments per presentar la seva acusació contra els acusats que seran jutjats. En la simulació que proposa l'activitat, seran jutjats:

- **Hermann Göring**: mariscal del Reich amb el comandament de Luftwaffe.
- **Baldur von Schirach**: líder de les Joventuts Hitlerianes.
- **Julius Streicher**: director del diari Der Stürmer i impulsor de la propaganda antisemita de l'aparell propagandístic nazi.
- **Wilhelm Keitel**: mariscal de camp de la Wehrmacht.

DOCUMENT 4: Membres que formen part d'un judici

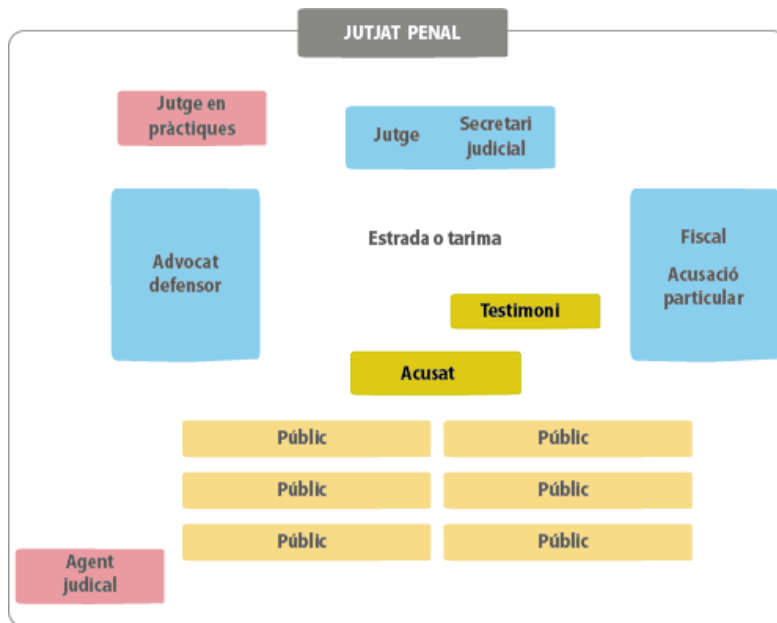
1. ROLS:

- **Jutge/essa**: Persona que té autoritat per a jutjar i sentenciar.
- **Secretari judicial**: Funcionari públic, que forma part del personal de l'administració de justícia, encarregat de donar fe dels actes i les diligències d'un tribunal.
- **Advocat defensor**: Advocat que defensa un litigant, especialment en un procés penal.
- **Acusació particular**: L'acusador particular és aquella persona que s'ha vist ofesa o perjudicada per un delictes i, en conseqüència, exerceix una acció penal i eventualment civil contra l'investigat en el desenvolupament d'un procés per delictes públic o semipúblic.
- **Fiscal**: Funcionari que representa i defensa judicialment els interessos de l'estat i de la cosa pública, intervé i protegeix els interessos dels absents, els menors i els incapacitats i promou la investigació i la comprovació dels fets delictius i la imposició de penalitats.
- **Acusat**: Dit de la persona contra la qual és dirigida, en general, l'acusació penal.
- **Testimoni**: Persona que té coneixement d'un fet de transcendència jurídica, pel fet d'haver-lo comprovat amb els seus sentits (especialment, però no pas necessàriament, de vista o d'oïda), i que en dona fe.
- **Agent judicial**: Funcionari subaltern que coopera a l'administració exercint, en els tribunals i jutjats, funcions principalment d'execució.

2. COMPOSICIÓ D'UN JUTJAT:

Sala de vistes:

Font: Actualització de dret processal penal. La declaració en judicis. Diputació de Barcelona.

Accessible des de:

https://formawiki.diba.cat/pub/direccio_de_serveis/243e3955_actualizacio_de_dret_processal_penal_la_declaracio_en_judicis/005.html

DOCUMENT 5: Guió de judici

ORIENTACIONS:

Sobre aquesta bastida cal construir les argumentacions que formaran part de la simulació, resultat del treball de cada equip. Les frases marcades en color indiquen el moment en què cal intervenir per interrogar o per respondre a les preguntes. Cal inserir en aquests espais el contingut corresponent.

Els rols que s'inclouen en la simulació són: acusats, jutge/essa, secretari/ària, fiscal/s, advocats/des de la defensa, agent judicial, i testimonis.

JUTGE/ESSA: Procediment abreujat, Judici Oral ____, _____. Es declara oberta la sessió. Pel / per la Senyor/Senyora Secretari/ària es dona lectura als escrits d'acusació i defensa.

SECRETARI/ÀRIA: **Llegeix els escrits d'acusació i defensa, ometent la proposició de prova.**

JUTGE/ESSA: **(Diu el nom de l'acusat)**. Poseu-vos en peu. Se l'informa del seu dret a no declarar contra si mateix i a no confessar-se culpable. Si va vostè a declarar, respongui a les preguntes del ministeri fiscal.

FISCAL: Amb la vènia. **(Interroga l'acusat i aquest contesta a les seves preguntes)**, llevat que el JUTGE/ESSA les declari impertinents, capcioses o suggestives, d'ofici o a instància de part, fent constar en acta l'eventual protesta de la part, davant de la decisió judicial de rebutjar o no les preguntes que s'impugnen o es pretenen realitzar). Senyoria, no hi ha més preguntes.

Proposta didàctica: Simulem un judici: Judici al nazisme o dret a un judici just
M. Glòria Garcia Vallecillos

ADVOCAT/A DE LA DEFENSA: Amb la vènia. (Interroga l'acusat i aquest contesta a les seves preguntes, llevat que el JUTGE/ESSA les declari impertinents, capcioses o suggestives, d'ofici o a instància de part, fent constar en acta l'eventual protesta de la part, davant de la decisió judicial de rebutjar o no les preguntes que s'impugnen o es pretenen realitzar). Senyoria, no hi ha més preguntes.

JUTGE/ESSA: (Si ho desitja, el JUTGE/ESSA pot afegir algunes preguntes dirigides a l'acusat i les parts, en aquest moment, si han oblidat alguna, poden dirigir-les a l'acusat, a través del JUTGE/ESSA). (Dirigint-se a l'acusat). Pot seure. Que es cridi al testimoni ... (nom del testimoni).

L'agent judicial surt de Sala i crida al testimoni, que haurà esperat fora fins a aquest moment, li fa pensar i li indica que se situï en el centre de la sala, a peu, lliurant al/a la secretari/ària el DNI del testimoni.

(Dirigint-se al/a la testimoni) Jura o promet dir la veritat?

TESTIMONI: Sí, juro/prometo dir la veritat.

JUTGE/ESSA: Digui vostè el seu nom i cognoms.

TESTIMONI: (Diu el seu nom i cognoms)

JUTGE/ESSA: ¿Professió ...?

TESTIMONI: (Diu la seva professió).

JUTGE/ESSA: Coneix a l'acusat/da l'acusació particular i té alguna relació de parentiu, amistat íntima, enemistat manifesta o relació laboral amb algun d'ells o té algun interès directe o indirecte en aquesta causa?

TESTIMONI: (Contesta la pregunta).

JUTGE/ESSA: (Dirigint-se al testimoni). Responeu a les preguntes del ministeri fiscal.

FISCAL: Amb la vènia. (Interroga el testimoni i aquest contesta a les seves preguntes, llevat que el JUTGE/ESSA les declari impertinents, capcioses o suggestives, d'ofici o a instància de part, fent constar en acta l'eventual protesta de la part, davant de la decisió judicial de rebutjar o no les preguntes que s'impugnen o es pretenen realitzar). Senyoria, no hi ha més preguntes.

JUTGE/ESSA: (Dirigint-se al testimoni). Responeu a les preguntes del/de la Senyor/a lletrat/da de la Defensa.

ADVOCAT/DA DE LA DEFENSA: Amb la vènia. (Interroga el testimoni i aquest contesta a les seves preguntes, llevat que el JUTGE/ESSA les declari impertinents, capcioses o suggestives, d'ofici o a instància de part, fent constar en acta l'eventual protesta de la part, davant de la decisió judicial de rebutjar o no les preguntes que s'impugnen o es pretenen dur a terme). Senyoria, no hi ha més preguntes.

JUTGE/ESSA: (Si ho desitja, el JUTGE/ESSA pot afegir algunes preguntes dirigides al testimoni i les parts, en aquest moment, si han oblidat alguna, poden dirigir-les al testimoni, a través del JUTGE/ESSA). (Dirigint-se al/la testimoni). Pot retirar-se, abandonant la sala o romanent en ella, segons desitgi. (Si hi ha més testimonis, es procediria amb cada un de la mateixa manera).

(Dirigint-se al ministeri fiscal) Respecte de la documental ...? (proves que es volen presentar)

Proposta didàctica: Simulem un judici: Judici al nazisme o dret a un judici just
M. Glòria Garcia Vallecillos

FISCAL: Per reproduïda/ Es mostra...

JUTGE/ESSA: (Dirigint-se a l'advocat/da de la Defensa) Senyor/Senyora lletrat/da ...?

ADVOCAT/DA DE LA DEFENSA: Per reproduïda / Es mostra...

JUTGE/ESSA: (Dirigint-se al ministeri fiscal) Respecte de la qualificació ...?

FISCAL: A definitives.

JUTGE/ESSA: (Dirigint-se a l'advocat/da de la Defensa) Senyor / Senyora lletrat/da ...?

ADVOCAT/DA DE LA DEFENSA: A definitives.

JUTGE/ESSA: Té la paraula el ministeri fiscal, entorn d'informe.

FISCAL: Amb la vènia (El fiscal s'informa, justificant la seva qualificació, resumint la prova i la seva correspondència amb aquella). (En el cas que es jutja, en aquest moment el fiscal fa el seu al·legat final de culpabilitat o innocència)

JUTGE/ESSA: (Dirigint-se a l'advocat/a de la Defensa) Senyor/a lletrat/da ...

ADVOCAT/DA DE LA DEFENSA: Amb la vènia (L'advocat/da informa, justificant la seva petició, resumint la prova i la seva correspondència amb aquella). (En el cas que es jutja, en aquest moment el fiscal fa el seu al·legat final de culpabilitat o innocència)

JUTGE/ESSA: Poseu-vos en peu, l'acusat. (Dirigint-se a l'acusat). Té vostè alguna cosa més a dir?

ACUSAT: (Contesta).

JUTGE/ESSA: Vistos per a sentència. (JUTGE/ESSA pot, si ho considera procedent, dictar sentència in voce⁶. En aquest cas, preguntarà a les parts, pel seu ordre, si es mostren conformes amb la sentència dictada i, en cas d'expressar totes la seva decisió de no recórrer, declararà ferma la sentència).

⁶ Sentència que es dicta oralment, un cop acabat el judici.

DOCUMENT 6: Glossari de termes jurídics⁷

- **Al.legat**

Exposició de les raons en què es fonamenta alguna cosa.

- **Acusat**

Dit de la persona contra la qual és dirigida, en general, l'acusació penal.

L'acusat és una persona per a la qual se sol·licita una condemna després de fer un procés penal. Des del moment en què es denuncia algú amb aquesta finalitat passa per diferents etapes del procediment. I en cadascuna d'aquestes fases se'l coneix per un nom específic: denunciat, investigat, processat, acusat i condemnat.⁸

- **Atestat**

Conjunt de diligències (declaracions, investigacions, informes, etc) entorn d'un presumpte delictes practicades per la policia judicial, bé que n'hagi tingut coneixement per si mateixa, bé a conseqüència d'una denúncia, i que són comunicades al ministeri fiscal o a l'autoritat judicial.

Legalment l'atestat no té efectes probatoris dels fets investigats, sinó solament informatius, si les actuacions practicades no són ratificades en presència del jutge o tribunal. En els actes de declaració i reconeixement és obligada l'assistència d'un lletrat designat per l'inculpat o nomenat d'ofici.

- **Interrogatori**

Sèrie de preguntes, especialment les fetes per un jutge (al reu, als testimonis, etc), per la policia (als sospitosos) o per un superior (als seus subordinats).

- **Sentència**

Decisió d'un òrgan judicial (jutge o tribunal) que dóna acabament al procés o judici.

- **Repregunta**

Cadascuna de les preguntes que el litigant, l'advocat o el fiscal dirigeixen als testimonis presentats per l'adversari, després que han respost a cadascuna de les preguntes de l'interrogatori, amb vista a aclarir o refutar aquestes preguntes i comprovar la veracitat de les declaracions formulades.

- **Testimoni**

Persona que té coneixement d'un fet de transcendència jurídica, pel fet d'haver-lo comprovat amb els seus sentits (especialment, però no pas necessàriament, de vista o d'oïda), i que en dona fe.

- **Testimoniatge**

Declaració d'algú per a certificar una cosa que ha vist o sentit, per tal d'establir o provar un fet.

⁷ Font: Enciclopedia.cat

⁸ Font: <https://www.conceptosjuridicos.com/acusado/>

- **Vènia**

Llicència, permís, que hom concedeix a un inferior.

DOCUMENT 7: Connectors discursius per emprar en la simulació

Per iniciar intervencions	L'objectiu d'aquest judici és... / La tesi principal que defenso.../ Donat que.../ Degut a.../ D'entrada...
Per introduir incisos o exemples	Per exemple... / Com és el cas de... / Recordem, en aquest sentit, que...
Per estructurar el discurs	Parlaré en primer lloc de... / En segon lloc,... / D'una banda,... D'altra banda,... / Finalment,... / Si fins ara hem vist..., ara veurem... / Això té relació amb el que hem esmentat abans... / Ja hem vist... / Parlem, ara,... / Vegem, primer, [...] i comentem, després, [...]
Per reprendre un tema	Tornant al que hem dit al principi... / Deia que... / Assenyalava que...
Per continuar sobre un mateix punt	A més a més, / A més, / Tanmateix, Després / Tot seguit / Així mateix
Per establir relacions lògiques	Consegüentment... / Això ens demostra que... / Deduïm doncs...
Per fer distincions	D'una banda, / Per un costat, De l'altra, / Per l'altre, D'altra banda, / Altrament
Per posar èmfasi en un punt	És a dir, / Això és, / Igualment, En altres paraules, / Dit d'una altra manera, Tal com s'ha dit, / Cal tornar a dir que... / S'ha de tenir en compte que... El més important és... / La idea central és... / Convé ressaltar que... Val la pena dir que... / Cal insistir que...
Per concloure	Tractem, finalment, l'últim aspecte... / En resum,... Resumint,... / Per acabar... / En conclusió,.../

Expressions de cortesia	T'agraeixo que hagi apuntat aquest aspecte, gràcies per.../ tot i això.../malgrat tot.../ encara que.../estic d'acord amb això que has dit, però també s'hauria d'admetre que...

DOCUMENT 8. Actitud i habilitat comunicativa en un judici⁹

Aquests consells es poden facilitar als alumnes que han de declarar davant els jutges i el jurat.

El llenguatge ha de ser clar, concret i adaptat.

El volum i el to de veu han de ser fermes i segurs.

La pronunciació ha de ser adequada i fluïda, sense acceleracions.

S'ha de fer un resum, si cal, i argumentar.

No s'ha de tallar el discurs d'un altre davant un desacord.

No s'han de fer pauses en la declaració.

Cal mantenir l'expressió facial i la mirada adequades.

Cal tenir cura amb els gestos i les postures.

No s'han de posar les mans a la boca quan es parli.

Cal fer una declaració àgil i evitar, en la mesura que sigui possible, les paraules crossa.

No s'ha de negar allò que és evident. Per guanyar temps, es pot demanar que es reformuli la pregunta i, posteriorment, repetir-la (parafrasejar).

Si es tenen dubtes, és bo demanar que es matisi la pregunta.

Cal evitar els gestos tipus **emblema**, és a dir, aquells que poden expressar indiferència o mostrar les emocions (aquelles que ens poden arribar a comprometre) i que es poden interpretar com un gest de mala educació, falta de respecte, manca d'autocontrol o insult. Per exemple: bufar, encongir les espatlles quan l'advocat formuli una pregunta impertinent, fer un gest amb la cara donant a entendre que la pregunta formulada és absurda, etc.

Cal **evitar** les postures següents:

Fer amb les cames i la resta del cos el "ball de sant Vito". Mostra inseguretats i poc autocontrol.

Plegar els braços. Dona l'aparença d'estar a la defensiva.

Deixar els braços caiguts.

Posar les mans a la butxaca.

Fer cruixir els dits de les mans.

⁹ Font: Actualització de dret processal penal. La declaració en judicis. Diputació de Barcelona. Accessible des de: https://repositori-dsf.diba.cat/public_resources/wiki_prod/manuals_basics/092ADPP/005.html

Proposta didàctica: Simulem un judici: Judici al nazisme o dret a un judici just
M. Glòria Garcia Vallecillos

Gratar-se els braços o el cap.

Aixecar la mandíbula. Proporciona una imatge de desafiament, d'estar a la defensiva, de nerviosisme.

Posar els braços darrere. Sempre és millor posar les mans davant, ja que proporciona una imatge de persona de confiança, però si la persona és molt nerviosa i mou molt les mans, millor posar-les darrere.

És molt important mirar l'advocat quan ens pregunta i contestar mirant el JUTGE/SSA perquè:

Recomanació sobre les **respostes** que podem donar a la sala de vistes:

No s'ha de respondre fins que la pregunta hagi estat totalment formulada. Pot mancar informació de la pregunta i es pot demostrar ansietat.

No s'ha de respondre si no s'ha comprès la pregunta. S'haurà de demanar al lletrat que la repeteixi o l'expliqui.

No s'ha de respondre a una qüestió respecte a la qual s'ha plantejat una protesta fins que el JUTGE/ESSA prengui una decisió: si el JUTGE/ESSA denega la protesta, s'ha d'iniciar la resposta; al contrari, s'ha d'esperar una nova qüestió.

S'ha de respondre només a la qüestió concreta que plantegi la pregunta i limitar-se al cas pel qual s'enjudicia.

No s'ha d'oferir voluntàriament informació que no hagi estat demanada expressament a la pregunta. Recordem que és preferible l'error per omissió que per comissió.

S'ha de parlar de forma clara i alta perquè l'argumentació pugui ser escoltada pel JUTGE/ESSA, el tribunal o el jurat.

Cal utilitzar un llenguatge senzill i que s'entengui, no especialitzat.

S'ha de parlar amb seguretat i confiança, però de forma controlada perquè no s'interpreti com arrogància. Mai s'ha de discutir.

Cal practicar l'escolta activa quan es formuli una pregunta. No s'ha de demostrar avorriment, ja que s'interpreta com desídia. Declarar s'assembla a actuar en un escenari.

L'actitud del declarant ha de ser directa, honrada i modesta. S'ha de dir la veritat. En el cas que no es conegui la resposta a una qüestió, s'ha de manifestar que no se sap. No s'ha d'eludir cap pregunta.

S'han de mantenir les opinions dins del que sigui raonable.

Si s'aprecia alguna errada en el testimoni, cal corregir-la immediatament.

La persona que declara s'ha de mostrar educada i cortesa envers els lletrats.

Mai s'ha de subestimar els coneixements dels lletrats en matèria policial. Cada vegada estan més especialitzats.

Davant una pujada de to del lletrat, mai s'ha d'entrar en el joc, ja que la seva voluntat és desajustar el declarant.

Proposta didàctica: Simulem un judici: Judici al nazisme o dret a un judici just
M. Glòria Garcia Vallecillos

Davant formulacions en les quals es plantegi un argument correcte després d'un argument incorrecte, no s'ha de respondre o s'ha de matisar la resposta.

Davant tres preguntes seguides del lletrat que puguin induir a l'error, es preguntarà al JUTGE/ESSA: "Senyoria, si no hi ha inconvenient, preferiria contestar una pregunta darrere l'altra".

No s'ha de permetre que el lletrat marqui el ritme. El ritme l'ha de marcar el declarant, i això ho volen impedir (els lletrats) quan ens formulen preguntes seguides i no ens deixen acabar de donar les respostes (dynamisme en les formulacions).

Quan no s'entengui una pregunta, s'ha de dir al lletrat perquè la reformuli de forma més clara i entenedora.

